



Budapestre vonatkozó újságcikk

Oszdtályozás

027.42

Szerző:

Cím: A fővárosi könyvtár és a háboru.

Forrás: Világ

Bp.

1915 II. 28

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Idő "1915"

Személy

A fővárosi könyvtár és a háboru

Mint legtöbb gazdasági, társadalmi és kulturális intézményünk, a fővárosi könyvtár is az első háborus hetek dezorganizáló hatását csakhamar szerencsésen leküzdötte és a háboru által létrehozott új viszonyokhoz és feladatokhoz alkalmazkodva ismét visszatért normális működésének kereteihez. A megváltozott viszonyokhoz való alkalmazkodás kétfős irányban mutatkozik. A könyvtár ugyanis egyfelől bizonyos új funkciókat végez, amelyekkel béke idején nem foglalkozott, másfelől bizonyos normális funkciókat erős korlátozással végeztetett alá, minthogy a jelenlegi viszonyok lehetlenné teszik, hogy azokat szabadon gyakorolja. A lefolyt háborus hónapok a könyvtár életében is gazdagok voltak figyelemreméltó tapasztalatokkal és épp ezért nem lesz érdektelen, ha a háboruak a könyvtára és az olvasóközönségre gyakorolt hatását a könyvtár most megjelent értesítője, valamint az igazgatóság által rendelkezésünkre bocsátott adatok alapján röviden ismertetjük.

Ami mindenekelőtt a könyvtár új működéséről illeti, e tekintetben főképpen a sebesülteknek olvasmányokkal való ellátása emelendő ki. Nem sokkal a háboru kitörése után a könyvtár megkezdte a sebesülteknek olvasmányokkal való ellátását, mint a Budapesti Központi Segítő Bizottság 9-ik alosztálya. De ez irányban oly széleskörű szükséglet mutatkozott, hogy az akció csakhamar túlnőtt a lokális kereteken és így azt, mint minden sebesült támogató akciót az Országos Hadsegélyző Bizottsághoz tették át. Az olvasmányok ellátását

kettéosztották: a hírlapok és friss hetilapok szétküldését közvetlenül az Országos Hadsegélyző Bizottság hírlaposztálya, a könyvek összegyűjtését, elrendezését és expedálását pedig a Városi Könyvtár, mint az Országos Hadsegélyző Bizottság könyvosztálya végzi. A könyvtár 1915 január 26-áig 67.030 könyvet és füzetet és 33.555 példány folyóiratot, a nagyközönségtől 50.000 könyvet és füzetet és 2000 csomag folyóiratot kapott. Szétküldött ugyan ezen időpontig 97 budapesti kórház részére 21.600 könyvet és 450 csomag folyóiratot és füzetet, 190 vidéki kórház részére 938 csomagot és 14 ládát, 310 ausztriai kórház részére 860 csomagot és 57 ládát. Ujabbán Németországba és a harcterre is juttatott a könyvtár könyvküldeményeket. De amint sajnálatosul értesültünk, a közönség áldozatkészsége a könyvadás terén az utóbbi időkben visszafejlődés jeleit mutatja és ma már a helyzet az, hogy jó könyvekben egyre nagyobb hiány fenyeget.

Ami a könyvtár egyéb irányú működését illeti, a könyvkölcsönzést a könyvtár a háboru kitörése után az általános jogbizonytalanság következtében kénytelen volt erősen korlátozni. E korlátozások idővel bizonyos határig megszüntethetők voltak. Ezzel szemben az olvasótermek használata kezdettől fogva az igen szigorú emelkedés képét mutatja, ami részben az olvasási órák kiterjesztésére vezethető. A könyvtár használói foglalkozás szerint a következőképpen tagozódtak. Az olvasók között volt főiskolai hallgató 21%, középiskolai tanuló 12%, magánalkalmazott 19%, szabadfoglalkozásúak 11%, közhivatalnok 10%, tanszemélyzet 11%. A kölcsönzők között volt: főiskolai hallgató 21%, középiskolai tanuló 8%, magánalkalmazott 19%, szabadfoglalkozású 19%, közhivatalnok 10%, tanszemélyzet 11%. Ami az olvasmányok tárgyát illeti, megállapítható, hogy kezdetben a háboruról, valamint az azzal összefüggő kérdésekkel foglalkozó munkák nem nagy érdeklődésre találtak, újabbán azonban e tekintetben megváltozott a helyzet, ami főképpen a könyvtár által kiadott speciális katalógusoknak köszönhető.

Uj könyveket — egyes sürgős és fontos munkáktól eltekintve — az első hónapokban egyáltalában nem volt szabad beszerezni. Ujabbán azonban e tekintetben liberálisabb felfogás jutott uralomra, ami különösen a megszűnt és az ellenséges államokból be nem hozható folyóiratok elmaradása folytán megcsappant folyóirat-állomány kiegészítése szempontjából bizonyult előnyösnek.

Székesfővárosi házinyomda 1915.